

Učiteljev je premalo

Na območju litijske izobraževalne skupnosti, kjer so 3 centralne osnovne šole, 14 podružničnih in ena posebna šola, je čutili že več let težave zaradi pomanjkanja učiteljskega kadra. Na vseh 18 šolah je trenutno zaposlenih 114 učiteljev. Šole so v prvem razpisu prostih delovnih mest v Prosvetnem delavcu razpisale 42 delovnih mest, od tega jih je 25 zaradi neustrezne izobrazbe, ostalih 17 pa je novih — nezasedenih delovnih mest. Najhujše pomanjkanje je na območju Gabrovke, kjer razpisujejo 13 delovnih mest, od tega nezasedeno 2 učitelja za razredni pouk v Gabrovki, učitelja za angleški jezik, zemljepis in zgodovino, matematiko in fiziko, na podružnični šoli Dole učitelja za telesno vzgojo in tehnični pouk, ter na podružnični šoli Gradišče učitelja razrednega pouka. Menja pa se tudi ravnatelj šole. Z območja matične šole Šmartno niso polno zasedene šole na Mamolju, Primskovem in Stangi, kjer bi rabili še učitelja angleškega in slovenskega jezika, učitelja za razredni pouk. Na območju matične šole Litija pa je pomanjkanje učiteljev razrednega pouka, angleškega jezika, matematike in fizike, nezadostna pa je kadrovska zasedba na podružničnih šolah: Polšnik, Vače, Konjšica.

Upajmo, da bo situacija ugodnejša, ko bomo pregledovali vloge na razpisana delovna mesta, vendar verjetno ne bo mogoče rešiti vse kadrovske problematike in bomo pomanjkanje učiteljev reševali še naprej z nadurami, kombiniranim poukom, s celodnevniim poukom nekaterih učiteljev in podobno.

Da bi kadrovske težave, s katerimi se srečujemo že nekaj let, najhitreje in učinkovito rešili, posveča izobraževalna skupnost veliko skrb štipendijski politiki. Na srednjih šolah pedagoške smeri (pedagoška gimnazija in srednja vzgojiteljska šola) štipendira 26 dijakov, na višjih in visokih šolah (pedagoška akademija, filozofska fakulteta) pa 11 študentov.

Letos so stekle v Sloveniji organizirane akcije za usmerjanje mladine v šole, ki izobražujejo učiteljski naraščaj. Pričakujemo, da se bo še več mladih odločilo za pedagoški poklic. Po zbranih podatkih se namerava z območja občine Litija vpisati na pedagoško gimnazijo in vzgojiteljsko šolo 14 osnovnošolcev, kar predstavlja 6,4% od vseh učencev, ki bodo zaključili osnovno šolanje (218).

Pred kratkim je bil podpisan družbeni dogovor o zagotavljanju sredstev za graditev dijaških domov, tako bodo dane možnosti tudi učencem iz oddaljenih krajev, da bodo pridobivali izobrazbo v ugodnejših pogojih, kot so bili doslej.

Tudi na področju štipendiranja je viden napredek, saj se po sprejetem družbenem dogovoru o štipendijski politiki zagotavlja štipendija vsem dijakom in študentom. Višina štipendije se usklajuje s porastom življenjskih stroškov, tako so se letos s 1. januarjem štipendije povečale za 25%.

V javni razpravi je predlog reforme sistema izobraževanja pedagoških delavcev, kar

pomeni prvi poiskus resničnih prizadevanj za reformo celotnega usmerjenega izobraževanja. Nakazati hoče poti za čim hitrejšo usposabljanje učiteljev in vzgojiteljev, ki bodo idejno in pedagoško usposobljeni, tako da bodo kos novim družbenim in vzgojnim nalogam v vzgojno izobraževalnem procesu. Z reformo se predvideva, da bi se v šole za pedagoške poklice vključevali po končani dvoletni srednji šoli, torej s približno 17 leti starosti. Tako ni nevarnosti, da bi mladino silili k prezgodnji odločitvi za ta poklic. Za pretežni del pedagoških poklicev naj bi trajalo usposabljanje štiri leta, torej od 11. do 14. leta šolanja, krajše pa bi bilo za varuhinje in vzgojiteljice za delo z otroki do treh let. Štiri letno usposabljanje je v resnici vsebinsko in organizacijsko enovito zasnovano — brez kakršnekoli pregrade med sedanjo srednjo in višjo stopnjo šolanja. Poleg tega je predvidena možnost za prehod iz drugih šol na pedagoške in nasprotno. Predvidene so tudi možnosti usposabljanja učencev, ki so zaključili srednje šole in bi si potem z dodatnim tečajem pridobili temeljne pojme iz pedagoško psihološke skupine predmetov. Predvidene so še druge spremembe, ukinja se sedanja oblika diplome, uvaja enomešana strnjena učna praksa in enoletni staž.

Prizadevamo si, da bi v sedanji hudi situaciji pomanjkanja učiteljev stimulirali in obdržali učitelje na teh delovnih mestih in privabili nazaj tiste, ki so že odšli iz prosvete. V odročnejših krajih občine, kjer so podružnične šole in so pogoji dela težji, družba priznava tem učiteljem posebne dodatke za težje delovno mesto od 550,— do 1.400,— din mesečno. Učiteljem, ki izredno študirajo in si pridobivajo višjo izobrazbo, pomaga izobraževalna skupnost tako, da jim krije

del stroškov. Šole pa izrednemu slušatelju omogočijo izreden študijski dopust, čeprav je to težje izvesti prav zaradi pomanjkanja učiteljev. Nujno bo potrebno tudi reševati stanovanjsko problematiko, saj bi ravno s stanovanji pridobili kadre. Skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti in skupščina občine Litija sta se zavzela, da se v bodoče da prednost pri dodelitvi stanovanj pedagoškim delavcem. Za leto 1975 sta namensko za učitelje rezervirani dve stanovanji.

Pri učiteljskem poklicu je treba takoj urediti tudi: osebne dohodka, družbeni status, možnost nadaljnega napredovanja. Pedagoški inštitut bo do jeseni izdelal merila za napredovanje učiteljev in za nove nazive. Kar zadeva nagrajevanje učiteljev, se je treba dosledno bojevati za enakopraven ekonomski položaj — in prej ali slej izpeljati

koncept svobodne menjave dela, tako da ne bo prišlo do situacij, da se usklajujejo osebni dohodki prosvetnih delavcev z gospodarstvom šele konec leta. Prav sedaj so izdani sklepi, s katerimi se bodo osebni dohodki korigirali, doklnčno se bodo morali z novim samoupravnim sporazumom o delitvi sredstev za osebne dohodke osnovnih šol.

Naša družba je ugotovila, kako so učitelji nujno potrebni, da speljemo nekatere akcije, ki smo si jih zadali. Učitelji so vredni vsega spoštovanja in jim je treba za njihovo delo, za vzgojo in izobraževanje mladega rodu, dati priznanje in nekatere ugodnosti. Nujna je načrtnost, združevanje moči, denarja in dela vseh nas, le tako bomo dočakali uspehe in uresničili načrte, ki smo si jih zadali na področju vzgoje in izobraževanja v prihodnje. **M. J.**

Mladi so bili sprejeti v partizansko enoto

24. maja se je v osnovni šoli Franc Rozman-Stane v Šmartnem zbrala večja četa mladih deklet in fantov, obledenih v partizanske uniforme. Kljub temu, da je to jutro močno deževalo, so se tu zbrali mladi prostovoljci iz vseh strani naše občine. Razdeležni v dve skupini so nato krenili proti Javorskemu Pilu.

Na Pilu jih je pričakala množica ljudi, ki so prisostvovali svečani zaprisegi; kajti mladi prostovoljci so na grobovih padlih borcev pred bojno zastavo naše partizanske enote prisegli, da bodo kot prostovoljci v tej enoti branili našo svobodo, neodvisnost, socialistični družbeni red in ozemeljsko celovitost naše domovine. Po končani slovesnosti je bilo tovariško srečanje.

Tako se je končal prvi del skupne akcije štaba teritorialne enote in OK ZSMS Litija, ki ima namen vključiti v partizanske enote večje število deklet, in zlasti tistih fantov, ki še niso služili vojaškega roka. Leti se s pomočjo starešin naučijo ravnanja z orožjem in partizanskega bojevanja, s tem znanjem pa bodo močan dejavnik pri krepitvi splošnega ljudskega odpora na območju naše občine.

Glede na razveseljiv odziv mladink in mladincev pri tej akciji sta štab teritorialne enote in vodstvo OK ZSMS Litija sklenila, da s to in podobnimi akcijami nadaljuje ta in k sodelovanju pritegneta še nove člane ZSMS iz naše občine. **M. U.**

Ponosni ob sprejemu v partizansko enoto. Foto: B. Bizjak

Ob dnevu borca

Ob 30-letnici zmage nad okupatorjem in domačimi izdajalci bomo letošnji Dan borca proslavili še bolj slovesno. Spomnili se bomo vseh tistih borcev in bork, političnih aktivistov in sodelavcev osvobodilne fronte, ki so pripomogli, da smo izbojevali tako veliko zmago, se nacionalno in socialno osvobodili in s tem postavili pogoje za graditev nove družbe, ki sloni na socialističnih temeljih, graditev gospodarstva, kjer je delavec gospodar, graditev neodvisne in neuvrščene zunanje politike, ki nam zagotavlja, da ne bomo nikdar več orodje tujih sil in na osnovi izkušenj iz NOB vzgojili tako armado, ki bo sposobna braniti svobodo in 30-letne pridobitve v socialistični izgradnji, ki nam jo zavidajo mnogi v svetu.

Prav je, da s številkami ponovno osvetlimo delež naših občanov v narodnoosvobodilni borbi. Po zbranih podatkih je aktivno sodelovalo v enotah NOV 758 borcev in preko 2700 aktivistov in sodelavcev osvobodilne fronte. Poleg teh pa je velika večina prebivalstva na različne načine pomagala narodnoosvobodilnemu boju do zmage. Zaradi sodelovanja z NOV je okupator izselil 1630 naših občanov. V boju za svobodo je dalo 530 občanov življenje, in to 259 v enotah NOV, 128 v internaciji, 143 pa se jih ni vrnilo iz izgnanstva. Med dames še živimi borci NOB jih je 268 invalidov.

V spomin na vse žrtve smo postavili v občini 35 spomenikov in obeležij, ki bodo še pozne rodove spominjali na trnovo pot v svobodo. S ponosom lahko ugotovimo, da žrtve niso bile zaman, da je iz krvi junakov pognal nov rod, ki stopa na mesto borcev in aktivistov iz NOB. Ta rod prevzema dolžnosti v različnih oblikah našega samoupravnega sistema. Z nekdanjimi borci nadaljuje z obujanjem bogatih izkušenj iz NOB, krepi bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, kar je osnovni pogoj za še večjo trdnost in ugled naše jugoslovanske skupnosti v svetu.

Iz dela občinske skupščine

Dne 30. aprila 1975 sta zasedala zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine.

Zbora sta obravnavala analizo zaključnih računov organizacij združenega dela za leto 1974 ter temeljnih organizacij združenega dela GIP Beton — Zasavje Litija, IUUV Usnjarna Smartno, »Mercator« Litija in GG Gozdni obrat Litija. Vse OZD in TOZD so v minulem letu dosegle ugodne rezultate, ki bi bili lahko še boljši, če ne bi bilo negativnih vplivov zaradi inflacije, zmanjšanja naročil doma in za izvoz, hitrega naraščanja stroškov, nelikvidnosti, zmanjšanja dohodkovnih učinkov in še nekaterih. Celotno gospodarstvo v občini je ustvarilo 1.033 milijonov din celotnega dohodka, porabljenega sredstva znašajo 775 milijonov din, amortizacija je 60 milijonov din, družbeni proizvod 309 milijonov din. Dosežen dohodek je torej znašal 259 milijonov din ali za 30% več kot v letu 1973. V gospodarstvu je bilo zaposlenih povprečno 3.197 oseb, ali 9% več kot v letu 1973.

Zbora sta obravnavala poročilo o štipendiranju v litijski občini in ugotovila, da je občina Litija že v lanskem letu podpisala družbeni dogovor o štipendiranju v SR Sloveniji. Ta dogovor so podpisale tudi OZD in TOZD, razen Mizarstva Litija, Gostinskega podjetja Litija in nekaterih enot, ki še niso organizirane kot TOZD. Zato sta zbora priporočila tem delovnim organizacijam, da sporazum podpišejo, v nasprotnem primeru pa obrazložijo občinski skupščini svoje stališče. Vse dijake in študente naj se tudi v bodoče obvešča o možnostih za kadrovske štipendije iz združenih sredstev. OZD in TOZD naj sistem štipendiranja in kadrovanja vključijo v srednjeročne plene razvoja. Štipendiste je potrebno sistematično vključevati v družbenopolitično in ekonomsko življenje v sredini kjer živijo. Zbora sta tudi ugotovila, da solidarnostno prelivanje sredstev še ni zaživel, zato sta predlagala, da se od skupne komisije podpisnikov družbenega dogovora o štipendiranju zahteva uresničitev določil o solidarnostnem prelivanju sredstev v naši republiki, ker v nasprotnem primeru v naši občini ne bo mogoče izplačevati štipendij v višini, ki jih predvideva podpisani družbeni dogovor.

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti sta obravnavala letno poročilo o delu sklada za pospeševanje kmetijstva v letu 1974, sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij v občini, sklada za pospeševanje razvoja gospodarstva za obdobje 1971 — 1974 ter sklada za ceste. Obravnavala sta tudi program dela teh skladov za leto 1975. Sklad za pospeševanje kmetijstva je imel v letu 1974 na razpolago 271.203,95 din sredstev, iz katerih je regresiral umetno osemenjevanje, dajal dotacije za plemenjake, regresiral obresti kreditov kmetom, regresiral izdelavo načr-

nov za kmetije ter dodelil kmetijski zadrugi posojilo in regres za uvedbo nove mlečne proge. V letošnjem letu predvideva sklad zbrati 318 tisoč 869,80 din sredstev, ki bodo razdeljena za iste namene kot v preteklem letu. V skladu skupnih rezerv se bo predvidoma zbralo v letošnjem letu 1.764.974.— din, ki bodo razdeljena Mesariji Litija za nabavo strojne opreme, Mizarski delavnici Gabrovka za odplačilo dolga za zgrajeno halo ter Mizarstvu Litija za nakup strojne opreme, vsem kot kredit. Sklad za pospeševanje razvoja gospodarstva je deloval od leta 1971 do 1974 ter zbiral sredstva in jih razdeljeval kot kredit delovnim organizacijam. Del kreditov je bil kasneje spremenjen v dotacije, tako da znašajo prenesena sredstva ob prenehanju delovanja tega sklada 31/12/1974 din 1.751.000.—, na interesno skupnost za razvoj gospodarstva občine Litija.

Sklad za ceste občine Litija je v lanskem letu porabil 1.190.657.— din za vzdrževanje cest IV. reda, plan za letošnje leto pa predvideva 1.636.810.— din za ceste VI. reda ter dodatno še za vzdrževanje cest in mostov ter za obnovo mostu Renke znesek 283.190.— dinarjev. Skladu za ceste so bila v celoti zagotovljena sredstva, za katera je predložil predračun GOP »Komunala« Litija, ki te ceste in objekte vzdržuje na podlagi pogodbe.

Zbora sta vsa navedena poročila o delu za leto 1974 potrdila ter sprejela tudi programe dela in finančne načrte za letošnje leto.

Zbora sta sprejela predlagane odloke o spremembi odloka o posebnem občinskem davku od proizvodov in od plačil za storitve, s tem da se določila tega odloka uporabljajo od 1. junija 1975 dalje, odlok o spremembi odloka o uvedbi občinskega samopripevka za financiranje programa gradnje osnovnih šol in sofinanciranje gradnje vzgojnovarstvenih zavodov, telesnokulturnih in kulturnih objektov ter odlok o prenehanju veljavnosti odloka o spremembi in doplnitvi odloka o določitvi najnižje mesečne nagrade učencem v gospodarstvu v občini Litija, odloka o ustanovitvi sklada za pospeševanje razvoja gospodarstva in odloka o merilih in načinu financiranja nalog krajevnih skupnosti. Potrdila sta tudi davčni zaključni račun prispevkov in davkov za leto 1974. Nadalje sta potrdila samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti socialnega varstva ter statut občinske skupnosti socialnega varstva, statut telesnokulturne skupnosti in statut sklada za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju ljubljanske regije.

Zbora sta obravnavala predloge za izdajo soglasja k cenam komunalnih uslug, ce-

nam za oskrbni dan v Domu počitka »Tisje« in k cenam oskrbnin za otroke v Vzgojnovarstvenem zavodu Litija. Tako bodo za odvoz smeti od 1/5-1975 dalje plačevala gospodinjstva 0,30 din od m² stanovanjske oziroma uporabne površine, ustanove 0,40 din in podjetja 0,50 din od m² uporabne površine. Vodarina ostane nespremenjena, s tem da se vključuje v ceno vode tudi vodni prispevek in bo skupen znesek 1,58 din od m³ vode za gospodinjstva, za zavode in ustanove pa 2,38 od m³ vode. Spremenijo se tudi nekatere cene za pogrebne usluge. Zbora sta pri izdaji soglasja za te cene naložila GOP »Komunala«, da mora do konca oktobra letos urediti odlagališče smeti, v ceno odvoza smeti po m² pa je že vključen odvoz večjih smeti in odpadkov, ki ne gredo v smetnjake ter nabava novih posod za odvoz smeti, izvršni svet občinske skupščine pa bo izdelal normative za smetnjake oz. kontejnerje. Cene oskrbnega dne v Domu počitka »Tisje« so od 1. maja 1975 naslednje: 1. kategorija 62.— din, 2. kategorija 69.— din, 3. kategorija 76.— din in 4. kategorija 83.— din glede na zdravstveno stanje oskrbovancev.

Tudi Vzgojno varstvenemu zavodu Litija je bilo izdano soglasje k novi ceni oskrbnine od 1. maja 1975 dalje, s tem da zavod do prihodnje seje občinske skupščine izdelava nov predlog za cene oskrbnin v tem smislu, da predlaga nižje prispevke za tiste otroke, katerih starši imajo nizke osebne dohodke.

SEJA DRUŽBENOPOLITICNEGA ZBORA OBČINSKE SKUPŠČINE 19. MAJA 1975

Družbenopolitični zbor je na ločeni seji obravnaval poročilo o delu Postaje milice Litija za leto 1974 in ga vzel na znanje s priporočilom, da se aktivira delo posebne komisije, ki je bila imenovana za urejevanje zadev v zvezi z gradnjo poslovnih prostorov. Nadalje je zbor obravnaval poročilo občinskega sodnika za prekrške o delu v letu 1974 ter sprejel sklep, da mora sodnik za prekrške poostri kaznovano politiko za povratnike in težje družbeno škodljive pojave ter naj pripravi predlog za spremembo zakona o prekrških.

Pri obravnavi poročila občinskega javnega tožilstva v Ljubljani za preteklo leto je bilo poudarjeno, da je potrebno v delovnih organizacijah aktivirati delo organov delavske kontrole, ki naj sodeluje pri odkrivanju vzrokov nesreč pri delu ter je družbenopolitični zbor sprejel priporočilo organom delavske kontrole, da v vseh delovnih organizacijah o tem razpravljajo ter pregledajo pravilnike o varnosti pri delu.

Iz poročila Občinskega sodišča I. Ljubljana je družbenopolitični zbor ugotovil, da se je delo sodišča v letu 1974 izboljšalo, predvsem so uspeli zasesti vsa delovna mesta sodnikov in reševati tudi za-

deve, ki so bile nerešene iz preteklih let. Zbor je priporočil kadrovske komisiji pri Skupščini mesta Ljubljane, da ob zasedbi delovnih mest sodnikov da več poudarka kadrovanju.

Nadalje je družbenopolitični zbor obravnaval poročilo občinskega javnega pravobranilstva Ljubljana in ugotovil, da se delovne organizacije, predvsem pa krajevne skupnosti, ne obračajo na to ustanovo za pomoč pri izvedbi raznih svojih zadev pred občinskim sodiščem. Zato je potrebno krajevne skupnosti in občane seznaniti, da se naj pri urejanju problemov, premoženjsko pravnih zadev, terjatev od drugih in podobno, obračajo po pomoč na občinsko javno pravobranilstvo.

Družbenopolitični zbor je poslušal poročilo o problematiki dela komisije za ugotavljanje izvora premoženja. Zbor je priporočil, da se zasede delovno mesto tajnika te komisije ter s tem poživijo delo komisije za ugotavljanje izvora premoženja.

Družbenopolitični zbor je v nadaljevanju potrdil samoupravni sporazum o ustanovitvi skupnosti socialnega varstva, statut skupnosti socialnega varstva, statut samoupravne telesnokulturne skupnosti ter dal soglasje k

statutu sklada za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju ljubljanske regije.

Družbenopolitični zbor je dal soglasje k postavitvi BLAZIC Eme za namestnika občinskega javnega tožilca v

Dopisujte v vaše glasilo

Ljubljani, k razrešitvi občinske javne pravobranilke FERFOLJA Mimi ter k razrešitvi namestnika občinskega javnega tožilca v Ljubljani DOLENC Vladimirja. Nadalje je zbor sprejel odločbo o spremembi in dopolnitvi sistemizacije delovnih mest Postaje milice Litija ter imenoval za delegata v skupščino Kmetijske zemljiške skupnosti Litija vet. Maček Martina.

R. U.

Prvi v občini

Delovni kolektiv Tekstil Ljubljana TOZD »Pletilja« Litija je sklenil, da se bo vključil v uresničevanje družbenega dogovora o financiranju neposrednih nalog krajevnih skupnosti občine Litija. To obveznost je že realiziral s prostovoljnim delom ene proste sobote v mesecu maju. Tako je »Pletilja« Litija prvi delovni kolektiv v občini, ki je z organizirano akcijo izpolnil svojo prvo obveznost do krajevne skupnosti. Dal je primer, kako je potrebno sodelovati s krajevno skupnostjo, da bo le-ta lahko zaživel tako, kot je z ustavo predvideno in kot si želijo delovni ljudje.

Kurirčkova pošta

Ob 30-letnici osvoboditve in pohodu kurirčkove pošte preko naše občine je naša šolska mladina priredila več proslav v sodelovanju z borci NOV. Ena takih proslav je bila na Sp. Logu pri kurirškem obeležju.

Učenci osnovne šole Litija in Sava so izvedli obširen kulturni program. O kurirjih in dogodkih iz NOB so jim pripovedovali Karel Lovše, Eva Kovič in Ivan Dolžan.

Foto: krožek OS Litija

Predstavljamo vam delovno organizacijo

Mesarija in prekajevalnica Litija - sedež Šmartno pri Litiji

Mesarija in prekajevalnica Litija je obrtno podjetje, ustanovljeno z odločbo Krajevnega ljudskega odbora Litija, 17. 11. 1951. Od ustanovitve v letu 1951 do leta 1970 je podjetje imelo svoje prostore v Litiji, ki jih je preuredilo iz bivše mlekarne. Delali so v manjših, skrajno neprimernih prostorih, ki jih tudi z večjimi preureditvami niso mogli prilagoditi zahtevam proizvodnje in predpisov. Poleg tega je bila celotna stavba, v kateri so bila do nedavnega še stanovanja, v tako slabem stanju, da bo porušena. Edina rešitev je zato bila, da so se odločili za gradnjo novih prostorov.

Akumulacija podjetja je bila do leta 1965 tako nizka, da podjetje ni bilo sposobno najeti kreditov in pričeti z gradnjo novih prostorov. Po tem letu je podjetje vidno napredovalo. Do največje možne mere je bila izkoriščena konjunktura na tržišču. Vpeljan je bil nov režim dela, dvignila se je delovna zavest in zato rezultat ni izostal. Podjetje je okrepilo svojo dejavnost in s tem svoje sklade, tako da so bili sposobni najeti kredite in pričeti z gradnjo novih prostorov v Šmartnem. S prese-

odločilo za gradnjo, bi v stari klavnici morali prenehati s klanjem. Z izrednimi naporii podjetja in občine je uspelo dobiti vsa potrebna soglasja za gradnjo klavnice. Prisotno je bilo stališče, naj bi živino vozili v zakol v Zalog, kjer je dovolj velika klavnica, in bi nato vso preskrbo z mesom in mesnimi izdelki organizirali preko klavnice Zalog. Mišljeno je bilo, da bi v Sloveniji obstajalo le nekaj večjih klavnice, kjer bi se klala vsa živina. Razumljivo je, da občina na takšno rešitev ni

klavnega in deloma hladilnega dela klavnice.

Naslednja faza gradnje je dograditev prostorov za predelavo mesa in gradnja hladilnic za ca. 500 ton mesa, nadalje gradnja manjšega upravnega poslopja in ureditev okolice. Načrti so že izdelani.

Podjetje ima sedaj pet lastnih prodajaln z rednim poslo-

Poleg svežega mesa pa podjetje v manjših količinah izdeluje tudi razne mesne izdelke kot salamo, klobase, suho meso itd.

Nova klavnica je zgrajena tako, da bo lahko prevzemala vso živino, ki bo na razpolago za zakol v naši občini. Živino odkupujeta Kmetijska zadruga Litija in Kmetijska zadruga Gabrovka-Dole in jo dobavljata mesariji. V kolikor ne zadoščajo odkupljene količine, pa se podjetje oskrbuje z nakupom živine zunaj občine. Žal pa ugotavljamo, da je reja prašičev na območju naše občine tako nizka, da moramo skoro vse prašiče nabaviti od drugod. Podjetje

podjetja je bil v letu 1973 1,79 milijarde in v l. 1974 2,2 milijarde S/din. Število zaposlenih počasi narašča od 10 v letu 1964 na 21 v letu 1974. Večjo storilnost, večjo rentabilnost in večji promet bi podjetje lahko doseglo le ob nadaljnjem vlaganju v osnovna sredstva, t. j. dozidave, nabave novih strojev in z večjo proizvodnjo. Ne glede na to, da je klavnica zgrajena skladno z vsemi sanitarno tehničnimi predpisi, je v svojem prostoru omejena glede proizvodnje, posebno pa še glede predelave mesa in zmogljivosti hladilnic.

Obe kmetijski zadrugi načrtujeta povečano vzejo klavne živine v preusmerjenih kmetijah. Mesarija in prekajevalnica planira, da bi tudi vso povečano proizvodnjo odkupila in sveže ali predelano meso prodala. Ker pa Litija nima tako velike potrebe po teh proizvodih podjetje išče kupce tudi drugod z lastnimi prodajalnami ali z oskrbovanjem večjih potrošnikov in dobavljanjem mesa drugim sorodnim podjetjem.

Podjetje že od 1. 1. 1965 vodi sedanji direktor tov. Gradišek Andrej, drugo leto pa bo praznoval že 20 let dela v tem podjetju. Finančne posle vodi tudi od 1. 1. 1965 tov. Kavčič Helena, obema, seveda pa tudi celotnemu kolektivu moramo čestitati ob uspešnem poslovanju podjetja. Ob načrtovani nadaljnji gradnji prostorov za predelavo mesa in hladilnic in povečanju proizvodnje pa želimo kolektivu veliko uspeha, kar naj bo združeno z zadovoljstvom tako rejcev živine kot vseh potrošnikov.

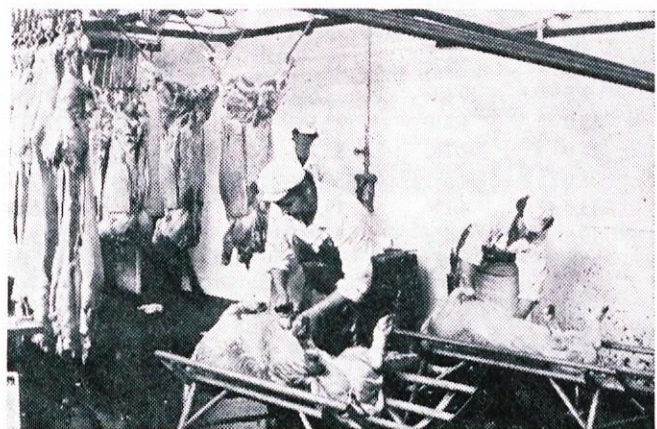
V. C.

Z novo klavnico smo veliko pridobili. Foto: Zofka

litivjo v novo klavnico, 1. maja 1970, se je pričelo novo obdobje uspehov in zadovoljstva, tako kolektiva kot proizvajalcev živine in potrošnikov. Od več možnih lokacij je bila izbrana lokacija v Šmartnem, ki zagotavlja možnost nemotenega nadaljnega razvoja podjetja. V času začetka gradnje klavnice so tudi bili že v veljavi predpisi, ki zelo strogo določajo pogoje ureditve klavnice. Veliko klavnice v Sloveniji je bilo zaprtih. Če se podjetje ne bi

pristala, in ker je bilo podjetje sposobno prevzeti investicijo, je vsestransko podprla gradnjo klavnice. Glede na razpoložljiva sredstva je tudi razumljivo, da so bili zgrajeni le prostori za klanje in hlajenje. Kasneje je podjetje zgradilo še pomožne prostore ter uredilo naprave za gretje in tehnološko paro. V letošnjem letu so podjetju odobrena sredstva iz sklada rezerv za nabavo strojne opreme, tako bo končana ta faza gradnje in nabava opreme

Iz delovnega procesa v klavnici. Foto: Zofka

Delovni pogoji so ugodni. Foto: Zofka

vanjem, ter tri, ki poslujejo le enkrat tedensko (Sava, Vače, Polšnik). Prodajalne ima tudi v Vevčah in Ljubljani, pretekli mesec pa je odprlo še prodajalno v Medvodah. Neposredno podjetje oskrbuje tudi druge večje potrošnike v občini Litija, pa tudi zunaj občinskih meja.

bi odkupilo letno do 5000 prašičev, odkupi jih pa v občini Litija le 320 letno.

V letu 1973 je podjetje zaklalo 1206 govedi, 368 telet in 2675 prašičev v teži 846 ton. V letu 1974 pa 1250 govedi, 680 telet in 3800 prašičev v teži 1075 ton. Celotni dohodek

Razvojne možnosti kmetijstva

V dosedanjem razvoju kmetijstva smo v občini dosegli velike rezultate. Predvsem se kaže to v dejstvu, da smo začeli uveljavljati kmetijsko politiko, ki ustreza našim klimatskim in geografskim pogojem. Tako danes ni več dilem, kaj na našem območju razvijati. Vse akcije, ki so bile usmerjene v preurejanje in preusmerjanje kmetij, so izhajale iz spoznanj, da je možno kmetijsko proizvodno organizirati v živinoreji, mlečni proizvodnji, sadjarstvu in jagodičevju. Na teh področjih kmetijske proizvodnje so doslej doseženi rezultati, najboljše pot tudi za razvoj naprej. Obe kmetijski zadrugi sta preko pospeševalnih služb vložili velike napore, da sta dosegli pri kmetijskih proizvajalcih preusmeritev že precejšnjega števila kmetij, pa tudi stalno se krepi zavest pri kmetijskih proizvajalcih, da je mogoče pričakovati večjo učinkovitost njihovega dela le z večjo produktivnostjo dela. Seveda pa je taka smer mogoča le, če se kmetijstvo proizvodno in organizacijsko usposobi za naloge, ki jih je na določenem območju mo-

goče izvajati. Velikega pomena za dosedanji razvoj kmetijstva so naše domače predelovalne kapacitete. Brez predelave mesa v Mesariji Litija in »Presada« v Gabrovki si ne bi mogli zamišljati dosedanjih uspehov. Te kapacitete pomenijo za pridelovalce dokaj trdno garancijo, kam bodo prodajali svoje proizvode. Tudi v bodoče kaže graditi kmetijsko politiko na povezovanju kmetijskih proizvajalcev s predelovalci njihovih proizvodov, kajti le v obojestranskem riziku so možni tudi obojestranski dohodkovni uspehi.

Ker že imamo v osnovnih črtah zastavljeno kmetijsko politiko, seveda ne bo treba iskati novih poti in si izmišljati, kaj bomo delali. Naloga prihodnjih planskih let bo predvsem v tem, da še bolj odločno kot doslej v praksi uresničimo zastavljeno kmetijsko politiko po poti, ki smo jo že pred leti odločno začrtali. Razvijali bomo proizvodnjo mesa in mleka, proizvodnjo sadja in jagodičevja. Se naprej bo posebna pomena povezava te

proizvodnje s predelavo in se bodo zato še razširile predelovalne kapacitete. Tako je mogoče jasno naglasiti, da je potrebno v kmetijstvu povečevati proizvodnjo s preusmerjanjem kmetij za specializirano proizvodnjo in širjenjem kooperacije proizvodnje. Z ustanovitvijo kmetijske pospeševalne skupnosti bo možno tako kmetijsko dejavnost še podpreti in zlasti zagotoviti večjo produktivnost dela. Z upoštevanjem nalog v kmetijstvu, ki jih moramo seveda realizirati, je mogoče pričakovati, da bo rast kmetijske proizvodnje povprečno 3,5 točk letno.

Uresničevanje predvidenih planskih nalog v kmetijstvu bo zahtevalo od vseh nosilcev te proizvodnje veliko naprežanja, umnega gospodarjenja in dobrega samoupravnega organiziranja. S krepitvijo samoupravnih razmerij v celotnem kompleksu kmetijstva, tj. od pridelovanja do predelave, se bodo v praksi uresničevali ustavni principi, da je le delo izhodišče za družbeni in osebni standard vsakega posameznika, torej tudi kmeta.

J. Dernovšek

Cesta — okno v svet

Krajevna skupnost Polšnik je z 927 prebivalci ena izmed večjih krajevnih skupnosti v naši občini. Kolikor je velika, toliko je tudi nerazvita. Industrije tu ni, prebivalci pa so večinoma zaposleni in se na delo vozijo v Litijo, Zagorje, Trbovlje, Ljubljano in še kam drugam. Občani v tej krajevni skupnosti so bili med vojno skoraj v celoti izseljeni v Nemčijo. Po osvoboditvi so se z vso vnemo lotili obnavljanja svojih domov in navajeni skromnosti so danes kar zadovoljni s tem, kar imajo, saj iz leta v leto napredujejo v razvoju krajevnih skupnosti.

Poleg krajevnih organizacij SZDL, delujeta v tej krajevni skupnosti tudi organizacija ZB NOV in mladinska organizacija. Tudi družbene organizacije in društva so aktivna. Občani delujejo v organizaciji Rdečega križa, gasilskem društvu, lovski družini, pred kratkim so ustanovili pevski zbor, mladi pa so se organizirali tudi v nogometu v okviru mladinske organizacije.

Krajevno skupnost že vse od ustanovitve vodi Janez Majcen. Nekaj je še takšnih predsednikov KS v občini kot je Janez Majcen, ki že tako dolgo vrsto let opravljajo to delo. Majcen je eden izmed tistih predsednikov KS, ki »vlečejo«. Nikoli ne popusti, v najtežjih trenutkih ne izgubi volje in ravno v takšnih primerih se pokaže njegova velika vrednost, ko s trezno presojo in velikimi izkušnjami vedno poišče najboljše rešitve. Lani je prejel občinsko priznanje OF za uspešno družbenopolitično delo v krajevni skupnosti. Največje pri-

znanje za njegovo delo pa je vsekakor uspeh, ki se kaže v razvoju krajevnih skupnosti. Tako človek vsaj ve, da ves trud, vse pisanje, vse besede, vsi sestanki niso zaman. Da občani v krajevni skupnosti in vse organizacije vedno sodelujejo pri raznih delih, je tudi rezultat pravilnega pristopa k vsem akcijam.

Majcen uživa v teh krajih in v občini zaupanje in ugled, saj je bil vedno na čelu vseh akcij v krajevni skupnosti, aktiven pa je tudi v občinskem merilu.

Janez Majcen takole ocenjuje KS Polšnik: »Glavne komunalne probleme smo v KS rešili. Elektrifikacijo smo izdelali že pred 20 leti. Vodovod je v vseh vaseh, krajevne poti omogočajo dostop z avtom v vse vasi in do vseh hiš, razen nekaj v Konjšici. Število prebivalcev v KS se zmanjšuje — to je splošen pojav v hribovitih predelih. Toda z modernizacijo ceste Sopota—Polšnik—Pasjek (7,4 km) se bo stanje občutno izboljšalo.

Cesta dobiva novo podobo. Foto: krožek OŠ Litija

In kaj delate na tej cesti?

»Glavni element rekonstrukcije so razširitev cestišča, zmanjšanje vzponov in ureditev nepreglednih ovina-

Ali občani sodelujejo s krajevno skupnostjo?

»S sodelovanjem občanov sem zelo zadovoljen. Vsi se zavedamo, da vsa dela oprav-

jo. Z organiziranimi občani je veliko lažje delati.«

Delegatski sistem je prinesel marsikaj novega. Kako je sedaj v vaši krajevni skupnosti?

»Sedaj že skoraj vsi občani delujejo v upravljanju KS. Vsak nekje deluje. S tem smo ogromno pridobili. Ljudi ni potrebno več učiti o osnovnih elementih našega družbeno-ekonomskega sistema, saj se mnogo bolj vključujejo v delo in življenje KS. S tem se je tudi kvaliteta dela izboljšala.«

Težave?

»Viseči most čez Savo v Renkah. Zgrajen je bil s prispevki raznih delovnih organizacij in občanov, sedaj pa iz leta v leto odlašamo z nujnimi deli za popravila okvar in za tekoče vzdrževanje. Razne komisije si most le ogledujejo, s popravilnimi deli pa še nismo pričeli. Če ne bomo prav kmalu pristopili k obnovi mostu, bodo ta dela vedno dražja, most pa nam lahko tudi propade in se ga ne bo dalo več popraviti.

Omenil bi še težave pri vodenju administrativnih in finančnih del v KS. Tega dela je v zadnjih letih toliko, da ga z amaterskim delom komaj zmorem. Treba bo poskrbeti vsaj za honorarnega tajnika KS ali pa celo za profesionalnega tajnika.«

Zelje?

»Skušali bomo v roku izvršiti vsa rekonstrukcijska dela na cesti in postopoma urediti tudi druge probleme, kot so izboljšanje poti v nekaterih vaseh, ureditev turistične poti Kleviše—Renke, ureditev ceste Konjšica—Renke skozi Mišjek, obuditev turističnega društva in sploh ustvaritev pogojev za boljše in lepše življenje naših občanov.«

NEJ

Janez Majcen: »Občani veliko sodelujejo.« Foto: Zofka

kov. Ob današnjem prometu takšna cesta ni več varna, saj je še vedno takšna kot pred 50 leti, ko je bila še kolovozna pot, namenjena izključno za pešačenje in za vprežna vozila.«

ljamo v splošno korist vseh občanov in za celoten napredek krajevnih skupnosti. Izrednega pomena v takšni krajevni skupnosti kot je naša so razne organizacije in društva, kjer se ljudje združuje-

Na željo občanov objavljamo

RAZDELILNIK SREDSTEV ZA KRAJEVNE SKUPNOSTI V LETU 1975

Tek. št.	Krajevna skupnost	Število prebivalcev	cest km	Finančna razdelitev v dinarjih			Skupaj
				à 6 din na preb.	à 147,38 din na km	na funkcionalne izdatke	
1.	Dole	1.075	46,0	6.450	67.794	4.200	78.444
2.	Gabrovka	1.484	47,0	8.904	69.268	4.200	82.372
3.	Jevnica	714	9,0	4.284	13.264	4.200	21.748
4.	Litija — desni breg	2.119	4,0	12.714	5.895	4.200	22.809
5.	Litija — levi breg	2.703	7,0	16.218	10.317	4.200	30.735
6.	Sava	629	10,0	3.774	14.738	4.200	22.712
7.	Smartno	1.767	2,5	10.602	3.684	4.200	18.486
8.	Štanga	235	15,0	1.410	22.107	4.200	27.717
9.	Štangarske Poljane	452	24,0	2.712	35.371	4.200	42.283
10.	Vače	762	38,0	4.572	56.004	4.200	64.776
11.	Kresnice	699	13,0	4.194	19.159	4.200	27.553
12.	Hotič	508	10,0	3.048	14.738	4.200	21.986
13.	Polšnik	927	47,5	5.562	70.005	4.200	79.767
14.	Kostreznica	670	16,5	4.020	24.317	4.200	32.537
15.	Jablaniška dolina	884	13,5	5.304	19.896	4.200	29.400
16.	Vintarjevec	628	17,0	3.768	25.054	4.200	33.022
17.	Primskovo	681	15,5	4.086	22.843	4.200	31.129
18.	Ribče	172	2,0	972	2.947	4.200	8.119
SKUPAJ		17.109	337,5	102.594	497.401	75.600	675.595

GLASILO OBCANOV

Ustanovitelj in izdajatelj: Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Litija.

Ureja uredniški odbor: Tine Brilej (glavni in odgovorni urednik), Stane Volk, Ivan Boh, Anton Gorenc, Miloš Djukič, Slavko Urbič, Janda Belko in Ljuzje Kotar.

Lektor: Mija Bernik.

Tisk in klišej: GP »Gorenjski tisk« Kranj.

Naslov in uredništvo: Litija Trg na Stavbah 1 p. p. 6.

Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.

Ljudje se bodo lahko varno vozili na delo, možen bo avtobusni prevoz in tudi ob sobotah in nedeljah bo na Polšniku verjetno še več izletnikov.«

Rekonstrukcija ceste Sopota—Polšnik—Pasjek je torej sedaj največji problem v KS?

»Tako je. V modernizacijo te ceste sedaj vlagamo vse sile. Vrednost teh del ocenjujemo na približno 60 starih milijonov. Sredstva je prispevala KS, GG Litija in občani s prostovoljnimi prispevki in delom. Do sedaj smo opravili že za več kot 30 starih milijonov del na cesti. Računamo še na sredstva iz sklada za financiranje dejavnosti KS pri SO Litija, saj brez teh sredstev ne bi mogli uspešno dokončati začelih del.«

Mladi pišejo ...

Partizanski pohod

6. 5. 1975 je naša pionirska organizacija organizirala partizanski pohod na Tisje. Bili smo razdeležni po četah. Vsako četo je vodil komandir. Bataljon pa je vodil komandant.

Oblečeni smo bili kot pravi partizani. Tudi kape s petrokraško zvezdo smo imeli.

Tisti dan je bilo deževno vreme. Toda nas to ni nič motilo. Nasprotno, tako smo spoznali droben delček tistega, kar so prestali partizani med narodnoosvobodilno borbo.

Vaščani Tisja so nas lepo sprejeli. Za miting so nam

mnogimi leti. Pozorno in z občudovanjem smo spremljali njegovo pripovedovanje.

Po končanem mitingu smo ob zvokih harmonike peli partizanske pesmi in plesali.

Po dolgi hoji in veselem mitingu nam je zelo teknil partizanski golaž. Menažke so bile kar prehitro prazne.

Popoldne smo odšli proti Pustovemu mlinu in od tam z avtobusom v Litijo.

To je bil pohod v spomin in čast našim partizanom. Pionirji smo sklenili: »Vsako leto bomo priredili partizanski pohod! Tako se bomo partizanom vsaj malo oddol-

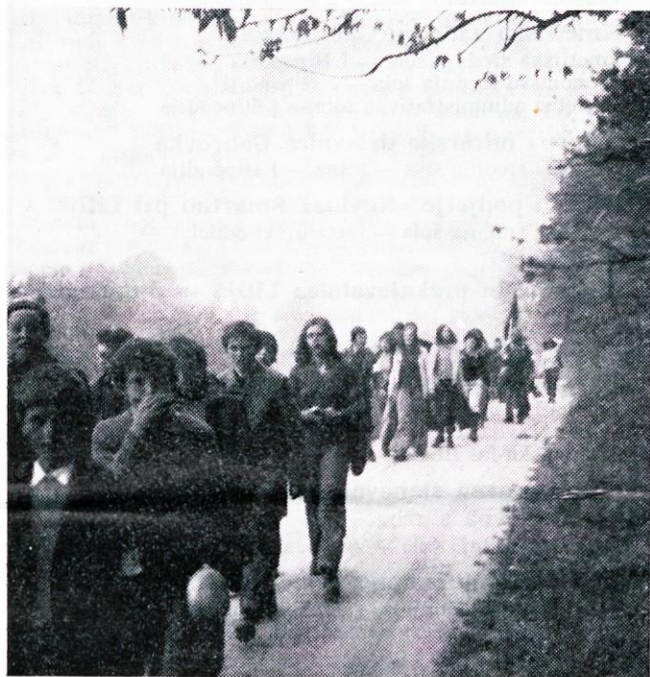
Prijetna notranjost kresniškega vrtca. Foto: Zofka

Po večletnih željah in prizadevanjih smo le doživeli pomemben trenutek — ureditev novih prostorov otroškega vrtca v Kresnicah. Po večih variantah je skupnost otroškega varstva sklenila, da je najhitrejša in cenejša rešitev odkup prostorov kot nova gradnja, ker tudi po dolgoročnem planu razvoja otroškega varstva v Kresnicah ni bila predvidena nova gradnja.

Otroški vrtec v Kresnicah

nežnejši mladosti privaja na življenje v skupnosti.

Vsi si želimo in prizadevamo, da vključimo v vzgojno-varstveno dejavnost čim več otrok. M. M.

Tudi drugo leto bomo šli na pohod.

ponudili kozolec. S pesmijo, kratkimi igrami in recitacijami so se predstavile naše čete. Tovariš, udeleženec bitke na Tisju, nam je pripovedoval, kako je potekal boj tistega zimskega dne pred

žili, saj se dobro zavedamo, s kakšnimi žrtvami so plačali naše lepo svobodno življenje!»

Pionirji
posebne osnovne šole
Litija

VI. srečanje zgodovinarjev v Postojni

Mladinski aktiv in klub OZN osnovne šole Dušan Kveder-Tomaž, sta se tudi na VI. srečanju in obenem tudi tekmovanju zgodovinarjev iz vse Slovenije 26. aprila dobro izkazala.

Litijsko šolo je zastopalo 5 mladincev, od tega eden likovnik. Izmed 35 sodelujočih šol so zgodovinarji zasedli 3. mesto, likovnik pa je zasedel 2. mesto.

Vinko Logaj
Osnovna šola Litija

Tekmovanje matematikov

V soboto, 17. maja je bilo v Osnovni šoli Litija občinsko prvenstvo v matematiki za bronasto Vegovo priznanje.

Na tem tekmovanju so se pomerili najboljši učenci 6., 7. in 8. razredov iz vse občine. Tako je tekmovalo preko 60 tekmovalcev. Pokrovitelj

tekmovanja je bila Predilnica Litija, ki je poskrbela tudi za nagrade.

Zmagovalec ter 2. in 3. uvrščeni tekmovalci 8. razreda pa so se z zmagovalci ostalih občin v Sloveniji pomerili 31. maja na republiškem prvenstvu v Ljubljani.

Vinko Logaj
Osnovna šola Litija

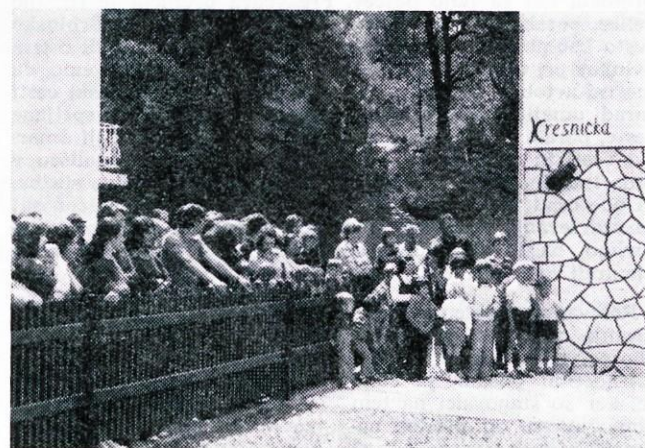
31. maja 1975 je bila otvoritev vrtca. Po lokaciji je na zelo primernem mestu, prostorsko odgovarja za 30 otrok v starosti od 2—7 let in bo za potrebe Kresnic zadoščalo. Prostori imajo: dve igralnici, razdelilno kuhinjo, sanitarije in primerno urejeno zunanje igrišče.

Načrte za preureditev in pravilno ureditev minimalnim zahtevam gradenj VVZ je izdelal ing. Sešok Viki, izvajalec vseh del pa je bil KOP Hrastnik. Vsi stroški skupaj so znašali 858.590 dinarjev kjer so zajeti stroški odkupa prostorov, zemljišča, načrti, soglasja, vsa gradbena, obrtniška in druga dela, zunanja ureditev igrišča z opremo, oprema igralnic, kuhinje, nabava drobnega inventarja. Vsi ti stroški so bili kriti iz sklada skupnosti otroškega varstva po finančnem načrtu leta 1974 in 1975.

Ob priliki otvoritve je bilo proglašeno ime tega vrtca, ki je kot enota VVZ Litija in to »KRESNICKA«, za pokrovitelja te enote pa je bila imenovana Industrija apna Kresnice. Vsem izvajalcem in sodelavcem posebno predsedniku Krajevne skupnosti tov. Francu Vidicu je bila dana posebna zahvala za uspešno opravljeno akcijo in pridobitev za naše najmlajše. Otroku je s tem dan možnost, da stopi iz ozkega zaprtega sveta v večjo otroško skupnost, v širše okolje in se tako v naj-

Ob otvoritvi je bilo zelo veselo. Foto: Zofka

»Kresnicka« je že sprejela najmlajše Kresničane. Foto: Zofka

KS bodo predlagale zaščitene kmetije

Pred krajevnimi skupnostmi je zahtevna in odgovorna naloga, da v javni razpravi sestavijo predlog kmetij, na podlagi katerega bo Občinska skupščina sprejela ODLOK o določitvi zaščitene kmetije na področju občine Litija. Novi zakon o dedovanju kmetijskih zemljišč in kmetij, ki je stopil v veljavo 24. 8. 1973 je namreč prekinil z več kot stoletno tradicijo pravnega urejanja dedovanja kmetij pri nas in ureja dedno pravo na tem področju na povsem nov način. Pred začetkom javne razprave nemara ne bo odveč kratek komentar o bistvenih namenih novega zakona in o pojmu zaščitena kmetija.

Prvi namen novega zakona je omejevanje prehoda kmetijskega zemljišča v last tistih, ki zemlje ne obdelujejo. Zaradi tega razloga po novem zakonu zaščiteno kmetijo lahko deduje tisti dedič, ki ima namen obdelova-

ti kmetijsko zemljišče z osebnim delom. Drugi namen je preprečevanje drobitve določenih kmetij kot kmetijskih gospodarskih enot. Kmetijo po tem zakonu praviloma deduje samo en dedič. Tretji namen novega zakona pa je

v tem, da omogoča prevzem kmetije pod pogoji, ki dediča kmetije preveč ne obremenjujejo. Ostali dediči dobijo nujni dedni delež, pri čemer se odštevajo razni izdatki in darila, roki za izplačilo teh dednih deležev pa so razmeroma dolgi in odvisni od gospodarske zmožnosti kmetije.

Zaščitena kmetija po tem zakonu predstavlja kmetijska zemljišča, gospodarska in stanovanjska poslopja ter kmetijske stroje, orodje in živino. Kmetija se ne bo sme-

(Nadaljevanje na 6. str.)

Pripravljajo se na asfaltiranje cest

(Nadaljevanje s 6. str.)

tetna naloga pri urejanju komunalnih naprav v mestu.

— Nosilec akcije je Krajevna skupnost Litija-desni breg, investitor pa Samoupravna stanovajska skupnost — samoupravna enota za urejanje in odajanje stavbnih zemljišč.

— Poleg investitorja bodo finančno sodelovali še občinski cestni sklad, sklad za financiranje potreb KS in prizadeti občani z doatnim samoprispevkom.

— Samoupravna stanovajska skupnost bo ugotovila višino plačanega prispevka za uporabo mestnega zemljišča, ki se bo smatral kot soudeležba pri natečaju novoustanovljenega sklada za financiranje potreb krajevnih skupnosti. V ureditev je treba usmeriti tudi sredstva Krajevske skupnosti Litija-levi breg, ki bi jih ta eventualno dobila iz tega sklada, saj je ureditev kulturnega dostopa do pokopališča skupni problem. V akcijo naj vstopi tudi Krajevna skupnost Šmartno s prizadetimi občani na delu Šmarske ceste na njenem območju, Gozdno gospodarstvo in ostali zainteresirani.

— Krajevna skupnost Litija-desni breg bo pripravila predloge za uvedbo dodatnega samoprispevka občanov.

— Vsa zbrana sredstva se bodo namensko oročila pri

Ljubljanski banki in tako oplemenitila s krediti.

— Napeti je treba vse sile, da se dela začnejo v letošnjem letu, zato morajo vsi soudeleženci ugotoviti do začetka meseca julija vsa možna razpoložljiva sredstva.

— V mesecu juliju, ko mora biti razčiščena finančna situacija, bo ponoven sestanek v istem sestavu. Organizira ga Krajevna skupnost Litija-desni breg.

— Do začetka del je treba obe cesti politično in odpadnim oljem, za kar je zadolžena komunalna služba, plačilo pa gre iz proračunskih občinskih sredstev namenjenih za vzdrževanje.

Tako, vidimo, so storjeni prvi koraki k reševanju tega perečega komunalnega problema v mestu. V samo akcijo so se vključili že tudi krajanji iz Šmartna, saj je svet Krajevske skupnosti že imenoval gradbeni odbor, ki se bo ukvarjal s to nalogo. Vložnega je bilo veliko truda in dela, potrebno pa ga bo še veliko za izpeljavo akcije. Vendar smo prepričani, da bomo kljub precejšnjim finančnim sredstvom s skupnimi močmi vseh prizadetih uredili obe cesti, tako da bomo zadovoljni vsi občani.

V. Š.

Hranilno-kreditna služba pri kmetijskih zadrugah — eden bistvenih dejavnikov razvoja zasebnega kmetijstva na področju občine

Koristno za kmete

Hranilno-kreditne službe (HKS) pri kmetijskih zadrugah smo ustanovili po sprejetju zakona o ustanavljanju in poslovanju hranilno-kreditnih služb kmetijskih in gozdarskih delovnih organizacij. Poslujejo od leta 1969 dalje kot posebne organizacijske enote s samostojnim obračunom v sestavi kmetijske zadruge, ki je službo ustanovila in imajo svoj ziro račun.

Glavno delovanje hranilno-kreditnih služb je pospeševanje varčevanja in zbiranja hranilnih vlog ter odobravanje kreditov občanom, predvsem pa kmetom, članom zadrug za srednjeročno kreditiranje investicij v zasebno kmetijstvo po posebnem sporazumu o pogojih in načinu kreditiranja.

Hranilno-kreditne službe zbirajo vse hranilne vloge in jih obrestujejo po enakih pogojih kot vse poslovne banke v državi. Za hranilne vloge jamči neomejeno kmetijska zadruga, subsidiarno pa SR Slovenija. Skladno z Zakonom imajo HKS posebno likvidno rezervo pri Ljubljanski banki.

V letih delovanja od 1969 do danes se je HKS v zadrugah spremenila že v pravo banko za kreditiranje investicij v zasebno kmetijstvo. Samo HKS, ki posluje pri Kmetijski zadrugi Litija, je do danes odobrila zasebnim kmetijam, ki se preusmerjajo, pre-

ko 7 milijonov N din srednjeročnih kreditov za investicije v nabavo opreme, strojev ter v gradnje in adaptacije gospodarskih poslopij.

Lahko trdimo, da so HKS krepko zaživele in s pomočjo družbenega dogovora o kreditiranju zasebnega kmetijstva tudi zadovoljivo opravljajo svoje poslanstvo.

Povsem neobdelano področje pri teh službah pa je pospeševanje varčevanja in zbiranje hranilnih vlog. Kmet lahko dobi k predračunski vrednosti investicije le do 40 % kredita, 60 % lastne udeležbe predstavlja za kmeta problem in le težko zbere dovolj sredstev za prepotrebne investicije za svoje gospodarstvo.

Če bi iz varčevanja s hranilnimi vlogami zbrali pri HKS v zadrugah večje vsote denarja, bi kmetom lahko nudili dodatne kredite po bolj ugodnih pogojih za preusmerjanje kmetij. Prav bi bilo, če bi vsi zainteresirani za razvoj

kmetijstva v občini, predvsem pa kmetje, izkoristili vse možnosti za boljše delovanje obstoječih hranilno-kreditnih služb.

Na posvetovanju o kmetijstvu na Dolah, ki ga je 16. t. m. sklical predsednik občine Litija, se je s tem v zvezi izoblikoval zelo umesten predlog. Kmetje naj bi uredili izplačevanje kmetijskih pridelkov in lesa preko hranilno-kreditnih služb pri kmetijskih zadrugah na svojem

področju. S tem bi hranili svoj denar in pomagali svojim sosedom, pa tudi sebi, kadar bi kredit potrebovali.

Toliko v premislek vsem varčevalcem, z željo, da bi se hranilno-kreditne službe hitreje razvijale v interne banke za razvoj zasebnega kmetijstva na področju občine Litija.

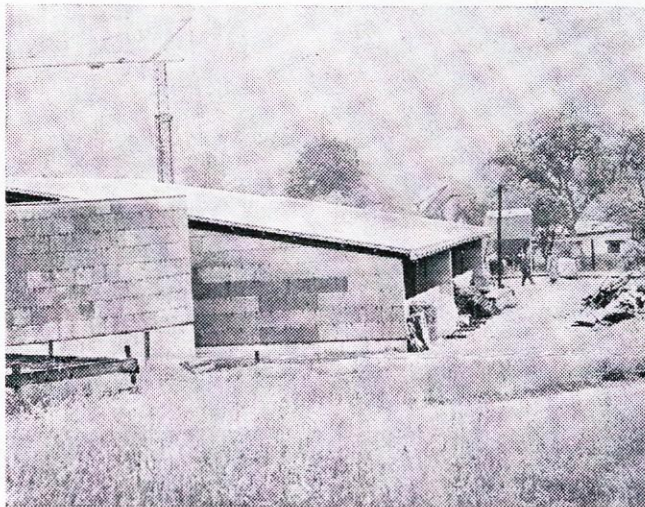
Hranilno-kreditna služba pri Kmetijski zadrugi Litija in Gabrovka-Dole

Uresničevanje programa samoprispevka

Po nekajmesečni prekinitvi se gradnja osnovne šole v Litiji na Graški Dobravi zopet nadaljuje. S pričetkom gradnje 12 učilnic uresničujemo program samoprispevka, ki smo ga sprejeli občani na referendumu 17. novembra lanskega leta.

Tako kot vedno doslej, smo tudi tokrat naleteli na težave, predvsem finančne narave. Kje dobiti denar za pokritje

skoraj 13-milijonske investicije, kolikor znaša predračunska cena? S prizadevnostjo članov izvršnega odbora skup-

Gradnja šole je ponovno stekla. Foto: krožek OŠ Litija

Predstavljamo vam košarkarski klub Litija

Prvo košarkarsko tekmo v Litiji so odigrali leta 1949 pripadniki JNA na nogometnem igrišču, kamor so prinesli prenosne koše in jih po tekmi tudi pospravili. Kljub tej tekmi, ki je vzbudila nekaj zanimanja, pa v Litiji košarka takrat še ni prodrla.

Prvi košarkarski koraki, če lahko tako rečemo, so bili narejeni jeseni 1952 na dvorišču hiše Levstikova 4, kjer so takratni dijaki, ki so se vozili v šolo v Ljubljano, montirali koš, ki so ga dobili na šoli v Litiji.

Na dvorišču hiše Levstikova 4 se je zbirala takratna mladina, ki se je navdušila za novo igro košarko, ki je prodrla iz večjih mest tudi v Litijo. Na dvorišču zaradi majhnega prostora ni bilo mogoče organizirati neke načrtne vadbe oz. treninga, igralo se je le 2:2 in 3:3 igralcem ter metali prosti meti na koš. To se je dogajalo poleti in jeseni l. 1952 in to lahko označimo kot prve korake v razvoju košarke v Litiji.

Že spomladi l. 1953 pa so takratni košarkarji postavili prve lesene koše na nekdanjem atletskem igrišču ob

nosti in ostalih zainteresiranih je bila tudi ta ovira premagana. Večji del dohodka samoprispevka bo potrebno do maja 1977. leta usmerjati v to gradnjo.

Dela so bila oddana gradbenemu obrtnemu podjetju KOMUNALA Litija, ki se je ves čas razprav pred gradnjo prizadevalo iskati najboljše rešitve. Podjetje se je obvezalo, da bo šolo usposobilo do pričetka šolskega leta 1976/77, čeprav do takrat skupnost ne bo poravnala vseh izvršenih del. Izvajalec bo kreditiral gradnjo do končnega plačila.

Vzporedno z gradnjo se odvijajo pripravljala dela tudi za ostale objekte. Pripravljene so že izvršilni načrti za centralno kurjavo v Polšniku, Jevnici in Kostrevnici, v kratkem pa bodo pripravljene tudi glavni načrti za trirazrednico v Kresnicah.

Higienski in varnostni razlogi so zahtevali, da se prepove uporaba šolske telovadnice v Litiji. V občini imamo v uporabi samo telovadnico v Smartnem, kjer pa so pogoji za pouk telesne vzgoje prej nemogoči kot urejeni.

Tako porazno stanje telesnokulturnih objektov v občini nam narekuje, da začnemo sistematično delati tudi na tem področju. Prvi koraki pa so bili že narejeni. Predvsem je potrebno izbrati takšen tip telovadnice, ki ga bo mogoče prilagoditi zahtevam kraja, kjer bo objekt stal.

Za telovadnico v Litiji je v delu tudi lokacijsko-tehnična dokumentacija; na republiški telesnokulturni skupnosti pa so vzpostavljeni tudi stiki za kreditna sredstva v 1976. letu.

Takšen pristop k uresničevanju programa samoprispevka daje trdno garancijo, da bo tudi uresničen, tako kot prvi.

L. K.

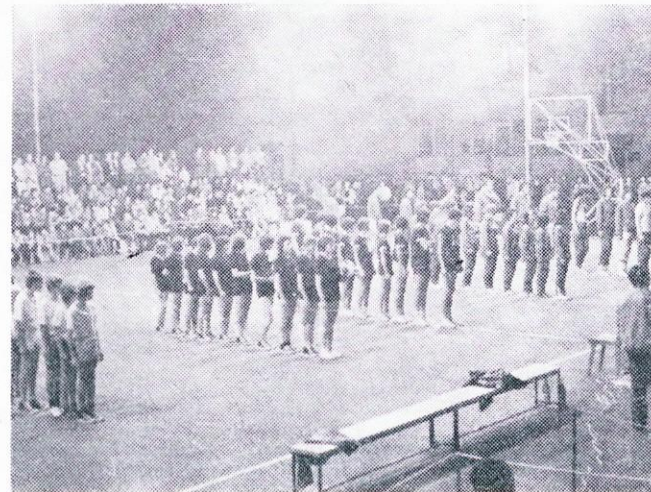
Savi in pričeli so se prve tekme.

V l. 1956 in 1957 pa je opaziti krizo v košarkarskem

športu, saj je bilo še pre malo izkušenj pa tudi strokovnih moči, razen domačinov, ni bilo.

L. 1957 se je stanje popravilo, vendar je bil kvaliteten vzpon narejen šele l. 1958, ko je za ekipo Litije nekaj časa igral tov. Škrjanc Janez iz

(Nadaljevanje na 8. str.)

S proslavljanja 20-letnice KK Litija

Kegljači so ustanovili klub

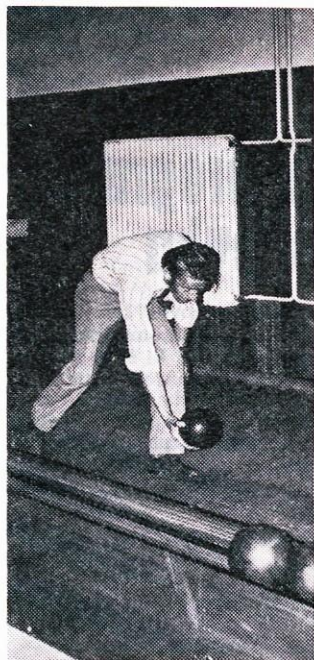
V register društev, ki ga v skladu z zakonom o društvi vodi Oddelek za notranje zadeve pri SO Litija je bil dne 21. maja 1975 pod zap. št. 1 vpisan Kegljjaški klub Litija. Potemtakem je to prvo društvo v občini Litija, ki je svojo pravno legitimacijo uredilo v skladu z novim zakonom. No, resnici na ljubo, gre za novoustanovljeno društvo, čigar osnovna dejavnost ima v občini že dokaj staro tradicijo.

Gostinsko podjetje Litija se je pri programiranju nadaljnjega razvoja odločilo za gradnjo objekta, v katerem najdejo številni ljubitelji kegljaškega športa svoj užitek. Kegljjišče je bilo odprto dne 26. novembra 1974. V njem so štiri avtomatske steze, gostinski prostor, kuhinja, gostinska dvorana, garderoba, sanitarije in ostalo. Objekt je lociran na desnem bregu Save v Litiji, tik ob zasavski cesti, ki je v zaključni fazi izgradnje.

V Litiji so občani že zdavnaj kegljali. Spomnimo se enosteznega kegljišča »pri Urški«, pa tudi enosteznega kegljišča tovarne usnja v Smartnem. Oba objekta že nekaj let ne služita več svojemu namenu. Občani so si morali v tem času tovrstno rekreacijo privoščiti v raznih drugih krajih, kar pa ni bilo ravno poceni.

Kegljjišče je odprto vsak dan od 10. do 2. ure naslednjega dne. V njem iščejo razvedrila tako »kegljaški veterani«, kot tudi tisti, ki se še ne zavedajo svojega prvega

lučaja. Od slovesne otvoritve kegljišča pa do danes, se na kegljišču neprestano menjavajo številni ljubitelji tega športa, tako da je zlasti v večernih urah zelo težko priti na vrsto.

Litijani radi kegljamo. Foto: Zofka

Z namenom, da bi kegljanje postalo organizirana rekreacija delovnega človeka in občana, je nekaj najbolj privrženih kegljačev predlagalo, naj bi v Litiji ustanovili kegljaški klub. Od pobude pa do ustanovitve kluba ni preteklo dosti časa. Že 18. aprila

1975 se je na ustanovnem občnem zboru zbralo 15 ljubiteljev kegljanja. Ustanovili so Kegljjaški klub Litija, ki danes šteje 61 članov. Predsednik kluba je ing. Alojz Muzga, ki ima kot direktor Lesne industrije Litija velik posluh za rekreacijo delavcev, zavedajoč se povratnega učinka na produktivnost dela.

Še pred ustanovitvijo kluba sta bila odigrana dva dvoboja. Najprej so gostovali kegljači »Gradisa«, nato pa še kegljači Kolinske tovarne iz Ljubljane. V ekipi je bilo 8 igralcev, kegljalo pa se je na 200 lučajev. V prvem dvoboju je zmagala ekipa »Gradisa«, v drugem pa ekipa Litije. V mesecu maju je bilo odigrano že uradno klubsko izbirno tekmovanje, ki se ga je udeležilo 35 moških in 14 žensk. Moški so igrali na 200 lučajev, ženske pa na 100 lučajev. Najboljši pri moških je bil Praunseis Vid, ki je podrl 851 kegljev, najboljša pri ženskah pa Mahkovič Vesna, ki je podrla 332 kegljev.

Odigran je bil tudi dvoboj na 200 lučajev med kegljači »Petrola« in izbranci domačega kluba. Zmagali so »petrolovci« za 152 kegljev. Klub se sedaj organizacijsko utrjuje in pričakovati je, da se bo včlanilo več kot 100 občanov obeh spolov.

Dejavnost kluba bo financirala Samoupravna telesno-kulturna skupnost Litija, nekaj sredstev pa ob od vpisnine in članarine ter iz drugih virov. Izvršni odbor kluba si bo prizadeval, da bi člani napredovali v kakovosti kegljanja, zato je že sprejel sklep, da se klub prijavi v zasavsko ligo. Negovanje tekmovalnega čuta in rekreativne sposobnosti posameznika in celote bo poglobljena naloga organov kluba. Pa ne samo to. Zbiranje članov ob kegljaški stezi bo utrjevalo prijateljske in tovariške odnose med ljudmi, kar je predpogoj za oblikovanje človeka v duhu humanega socializma, ki ga živimo.

I. B.

Košarkarski klub Litija...

(Nadajevanje s 7. str.)

Ljubljane, nekdanji državni reprezentant. Ekipa je dosegala vedno boljše rezultate, pa tudi zanimanje gledalcev je bilo vedno večje.

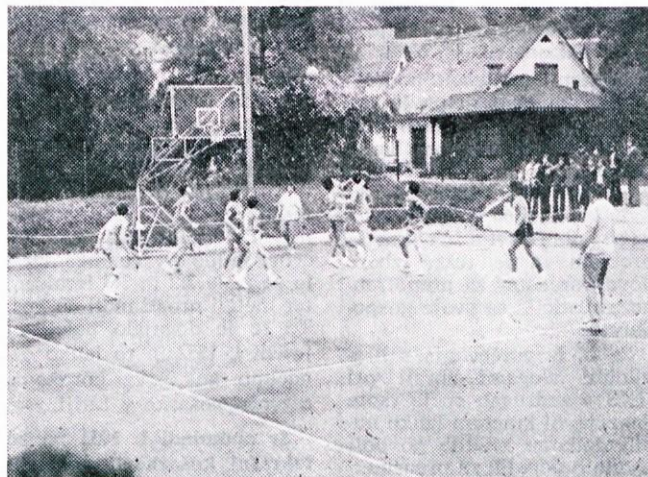
Za kratkatne čase pa so košarkarji dosegli največji uspeh 1. 1964 — takrat se je ekipa Litije končno konsolidirala — ko se na domačem igrišču jeseni uspeli na kvalifikacijah za II. Slov. rep. ligo — Vzhod. To je prvi kvalitetnejši prodor Litijanov v republiškem merilu.

V drugi ligi smo se vse do 1969. leta, razen 1. 1965, le s težavo obdržali. Vsako leto nas je čakala borba za obstanek. Stanje se je spremenilo 1969. leta, ko sta prestopila v naš klub tovariša Škerjanc Janez in Pesek Dušan. Z njunim prihodom in že leto dni poprej, ko je prof. Malenšek Tomaž pričel z načrtno vzgojo mladih igralcev, se je pričelo novo obdobje v litijski košarki. Ko smo 1971. leta dobili nov upravni odbor kluba s predsednikom Kvaternikom na čelu, smo imeli vse, kar je potrebno za uspešno delo. Obdobje od 1971 do 1973 lahko upravičeno imenujemo obdobje največjih uspehov v litijski košarki.

Na tekmovalnem področju smo dosegli celo vrsto uspehov. Članice so z več ali manj sreče igrali v ljubljanski in prvi republiški ligi. Člani so v dveh letih prišli iz drge slovenske lige preko 1. B v 1. A slovensko ligo. Mlajši mladinci-kadeti in pionirji so bili 1973. leta tretji v Sloveniji. Pionirji so se uvrstili na pionirskem košarkarskem festivalu Slovenije, 1973 in 1974. leta, med štiri najboljše slovenske ekipe in prvič zasedli odlično drugo mesto. Tudi mladinci so v lanskem letu z osvojitvijo 6. mesta v najmočnejši mladinski ligi dosegli lep uspeh. Lani smo sodelovali v ligah ljubljanske tekmovalne skupnosti, še z ekipama začetnic in začetnikov. Tako smo imeli v tem času v 1. republiških ligah člane, mladince, pionirje in članice, v podzvezi pa začetnice in začetnike, kar je prav gotovo uspeh, skaterim se lahko pohvali kaj malo klubov.

Kje smo danes?

Sedaj smo že približno stočlanski kolektiv, v katerem je 70 odstotkov članstva mlajšega od 18 let. Predsednik kluba je tov. Stane Kvaternik, člani UO KK Litije

Košarka je v Litiji priljubljena.

Zakaj tako?

Ob pločniku poleg mosta in nadvoza so še vedno odkrite luknje, kamor sodijo drogovci za razsvetljava. Tudi za zlom noge so »zelo primerne«.

so: Kvaternik Stane, Dernovšek Jože, Belko Vinko, Erjavec Adolf, Hostnik Jože, ing. Kramžar Ivo, Boštjančič Brane, vet. Janez Kastelic, Kotar Lojze, Mohar Ančka, Fele Metka, Lebinger Mojca, Svršina Tone, Malenšek Matija, Pavliha Tone, Urbič Slavko in Kaplja Mirko.

V klubu deluje aktiv ZKS in ZSMS. Poleg teh delujejo v klubu še naslednje komisije: tehnična komisija, sodniška komisija (pomožni sodniki), komisija za propagando, komisija za org. tekem in komisija za šolstvo, ki nadzoruje učni uspeh igralcev, saj je prvi pogoj za treniranje in igranje v katerikoli ekipi, biti dober dijak in potem šele košarkar.

Medtem ko teče delo pri pionirjih, kadetih in mladincih normalno, smo pri članicah in članih v obdobju pomlajevanja. Ta poves je najbolj viden pri članski ekipi, ki je tudi najmlajša v obeh republiških ligah. To je tudi eden od vzrokov, da so uspehi v lanskem in letošnjem letu slabši, kot v prejšnjih letih. Vendar, če upoštevamo pregovor »na mladih svet stoji«, smo lahko prepričani, da prihajajo spet boljši časi za litijski košarko.

M. K.

V eni zahodnih držav so se v boju proti kajenju poslužili takega lepaka.

Kadite mirno naprej... Kajenje vas naredi vitke.

Bodice

Bodice tokrat odpadejo, ker se na kegljišču in Komunali ni zgodilo nič posebnega.

NEJ